

*członkowie Regionalnej Organizacji Turystycznej Województwa Świętokrzyskiego,
wszyscy przedstawiciele branży turystycznego*

ORACOWANIE

REGIONALNEJ ORGANIZACJI TURYSTYCZNEJ WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO

TURYSTYKA W CZASACH PANDEMII

KOMPENDIUM WIEDZY DOT. AKTUALNYCH UREGULOWAŃ PRAWNYCH, ZALECEŃ

DOT. FUNKCJONOWANIA ORAZ POSTULATÓW

WSPARCIA BRANŻY TURYSTYCZNEJ I OKOŁOTURYSTYCZNEJ

(W TYM HOTELARSKIEJ, GASTRONOMICZNEJ, ROZRYWKOWEJ, PRZEMYSŁU CZASU WOLNEGO,

ATRAKCJI TURYSTYCZNYCH, BIUR INFORMACJI TURYSTYCZNEJ)

W ZWIĄZKU Z ROZPRZESTRZENIANIEM SIĘ KORONAWIRUSA SARS-COV-2

Szanowni Państwo,

Już od kilku tygodni **Regionalna Organizacja Turystyczna Województwa Świętokrzyskiego (ROTWS)** z niepokojem śledzi sytuację w kraju i zagranicą mając na względzie funkcjonowanie branży turystycznej w regionie świętokrzyskim.

Wprowadzony 12 marca 2020 roku przez Ministerstwo Zdrowia stan zagrożenia epidemicznego wzbudza naszą troskę o funkcjonowanie członków ROTWS. W związku z powagą sytuacji prezentujemy informacje dotyczące branży turystycznej: działań prewencyjnych oraz zabiegów minimalizujących kryzys w branży turystycznej spowodowany nagłym obniżeniem ruchu turystycznego. Śledzimy bieżące informacje. Jesteśmy w stałym kontakcie z Polską Organizacją Turystyczną i świętokrzyskim oddziałem Izby Gospodarczej Hotelarstwa Polskiego (IGHP), która wspiera ROTWS w gromadzeniu informacji na temat zasad funkcjonowania przedsiębiorstw turystycznych w czasie rozprzestrzeniania się koronawirusa SARS-CoV-2 oraz przekazuje nam najnowsze informacje o postulatach izby na temat wsparcia branży turystycznej, borykającej się z konsekwencjami ekonomicznymi pandemii.

Podstawą do prowadzenia działań jest ***Specustawa o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych uchwalona przez Sejm 2 marca 2020 roku.***

Zalecenia ogólne

Zgodnie z art. 3 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych, w celu przeciwdziałania COVID 19 pracodawca może polecić pracownikowi wykonywanie, przez czas oznaczony, pracy określonej w umowie o pracę, poza miejscem jej stałego wykonywania (praca zdalna). **Jeśli praca wymaga bezpośredniego kontaktu z klientem zaleca się:**

- zachować bezpieczną odległość od rozmówcy (1-1,5 metra).
- promować w miarę możliwości kontakt z klientami za pomocą urządzeń teleinformatycznych.
- promować dokonywanie płatności bezgotówkowych.
- promować regularne i dokładne mycie rąk wodą z mydłem lub ich dezynfekcję środkiem na bazie alkoholu (min. 60%).
- upewnić się, że pracownicy oraz klienci mają dostęp do miejsc, w których mogą myć ręce mydłem i wodą.
- umieścić dozowniki z mydłem lub innym płynem odkażającym w widocznych miejscach i upewnić się, że dozowniki te są regularnie napełniane.
- wywiesić w widocznym miejscu informacje, jak skutecznie myć ręce.
- upowszechniać wśród pracowników wiedzę z zakresu BHP.
- zwrócić szczególną uwagę na rekomendacje, aby NIE dotykać dłońmi okolic twarzy zwłaszcza ust, nosa i oczu.
- przestrzegać higieny kaszlu i oddychania. Podczas kaszlu i kichania należy zakryć usta i nos zgiętym łokciem lub chusteczką – jak najszybciej wyrzucić chusteczkę do zamkniętego kosza i umyć ręce, używając mydła i wody lub zdezynfekować je środkami na bazie alkoholu (min. 60%).
- nie obawiać się zwracać uwagi współpracownikowi i klientom, aby nie kaszłał i nie kichał w naszym kierunku.
- zapewnić, aby pomieszczenia były czyste i higieniczne: powierzchnie dotykowe takie jak: biurka, stoły, klamki, włączniki światła, poręcze i inne przedmioty (np. telefony, klawiatury, terminale płatnicze), a także wyposażenia magazynów oraz urządzenia do przemieszczania wewnętrznego towarów muszą być regularnie wycierane środkiem dezynfekującym lub przecierane wodą z detergentem;
- wszystkie obszary często używane, takie jak toalety, pomieszczenia wspólne, powinny być regularnie i starannie sprzątane z użyciem wody z detergentem.

Branża hotelarska

Wśród najbardziej narażonych na kryzys, ale jednocześnie najbardziej aktywnie zgłaszających postulaty przedsiębiorców jest branża hotelarska, objęta szczególnie surowym rygiorem ze względu na kontakt z turystami. W myśl nowych przepisów ustanowiono czasowe ograniczenie działalności związanej z prowadzeniem obiektów noclegowych turystycznych i miejsc krótkotrwałego zakwaterowania (ujętej w Polskiej Klasyfikacji Działalności w podklasie 55.20). To m.in. apartamenty na krótki najem, agroturystyka i ośrodki kolonijne. Przepisy wchodzi w życie w okresie od dnia 14 marca 2020 r. do odwołania na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

Obowiązuje:

- całkowity zakaz prowadzenia działalności polegającej na przygotowywaniu i podawaniu posiłków i napojów gościom siedzącym przy stołach lub gościom dokonującym własnego wyboru potraw z wystawionego menu, spożywanych na miejscu, ujętej w PKD 56.10.A, z wyłączeniem podawania żywności na wynos i w środkach transportu. Zakaz dotyczy restauracji i innych stałych placówek gastronomicznych w rozumieniu PKD.
- zakazana jest działalność związana z konsumpcją i podawaniem napojów, ujęta w PKD 56.30 (bary, puby itp.). Nie są zakazane usługi podawania posiłków i napojów w ramach usług dodatkowych zapewnianych w hotelach i podobnych obiektach zakwaterowania sklasyfikowanych w PKD 55.10.Z¹.
- ponadto zakazana jest działalność związana z prowadzeniem obiektów noclegowych turystycznych i miejsc krótkotrwałego zakwaterowania, ujęta w PKD 55.20 (ośrodki wczasowe, szkoleniowo-wypoczynkowe, schroniska itp.), ośrodkach kolonijnych i pozostałych obiektach wypoczynku wakacyjnego (np. w ośrodkach wczasowych, domach wycieczkowych, ośrodkach szkoleniowo-wypoczynkowych), kwaterach dla gości i bungalowach, domkach lub chatkach, bez obsługi, gospodarstwach wiejskich (agroturystyka), schroniskach młodzieżowych i górskich.

Branża rozrywkowa

Od 13 marca 2020 roku Rząd wprowadził ograniczenia działalności gastronomicznej, rozrywkowej, funkcjonowania galerii handlowych oraz zakazał zgromadzeń powyżej 50 osób o charakterze publicznym, państwowym i religijnym. Dotyczy to zarówno spotkań w budynkach, jak i na świeżym powietrzu.

---

¹ Wydawanie posiłków gościom hotelowym możliwe jest - wg. najnowszych interpretacji - tylko na zasadzie „room- service”. Hotele nie mogą serwować posiłków w swoich restauracjach.

W ramach działalności instytucje kultury oraz samorządy będą mogły przygotować propozycje alternatywnej rozrywki. Przykładem jest system „Mrówka”, który polega na udostępnianiu indywidualnych ścieżek muzealnych, turystycznych oraz rozrywkowo-edukacyjnych, które nie generują dużych zgromadzeń, organizowane są na świeżym powietrzu, można w nich uczestniczyć tak w pojedynkę jak i w małej grupie. System działa w oparciu o tzw. beacon, czyli narzędzie rozgłaszające wokół siebie sygnał odbierany przez urządzenia mobilne. Dzięki niemu smartfon wyświetli informację o danym miejscu, wskazówkę w grze terenowej, ciekawostkę o bieżącym etapie trasy turystycznej, pomoże osobom niewidomym w lepszym poznaniu rzeczy lub otoczenia (audiodeskrypcja) i wiele, wiele innych... Beacons (wielkości dużego pudełka od zapalek, zasilane bateryjnie lub sieciowo, działające 24h/dobę niezależnie od warunków pogodowych) umieszcza się w miejscach, w których planowana jest interakcja z uczestnikiem projektu (turysta, gracz, mieszkańiec regionu - każda osoba która zainstaluje aplikację „Mrówka”). Urządzenie uczestnika wykona zaprogramowane działanie po zbliżeniu się do beacons na odległość od 5 do 30 metrów. Nabór do takiej formy działań już trwa i przedłuży się na 2021 roku - więcej szczegółów: www.kso.com.pl/mrowka

Biura Informacji Turystycznej

Świętokrzyski System Informacji Turystycznej jest ważnym ogniwem Polskiego Systemu Informacji Turystycznej funkcjonującym przy wsparciu Polskiej Organizacji Turystycznej (POT). Przedstawicielem Polskiego Systemu Informacji Turystycznej (PSIT) jest Forum Informacji Turystycznej (FIT), które 11 marca 2020 roku skierowało do POT-u pismo z prośbą o wystosowanie wytycznych funkcjonowania biur informacji turystycznych w czasie zagrożenia. W odpowiedzi na pismo POT informuje, że nie ma żadnych przepisów wskazujących, jakie środki ostrożności w centrach i punktach informacji turystycznej powinny być w tym zakresie zalecane, ale rekomenduje stosowanie się do zaleceń Głównego Inspektora Sanitarnego w tym zakresie oraz ogólnych zasad.

Jednocześnie POT podkreśla, że warto wziąć pod uwagę informacje płynące ze strony Rządu zachęcające do pracy zdalnej, co w tym konkretnym przypadku mogłoby oznaczać zwiększenie udzielania informacji turystycznej przez Internet. Należy jednak podkreślić, że decyzje w ww. zakresie mogą być podjęte wyłącznie przez podmioty prowadzące lub nadzorujące centra i punkty informacji turystycznej. Aktualnie sytuacja jest dynamiczna w związku z czym należy dostosowywać się do bieżących zaleceń służb, traktując jako priorytet zdrowie pracowników i turystów.

Biura informacji turystycznej w Świętokrzyskiem są prowadzone przez 33 samorządy, 10 centrów kultury, 9 atrakcji turystycznych i 6 organizacji pozarządowych. Jako ROTWŚ zalecamy wprowadzenie działań prewencyjnych stosownie do wytycznych Ministerstwa Zdrowia dla poszczególnych jednostek mając na uwadze zdrowie pracowników. Jednocześnie nadmieniamy, że

jako Regionalna Organizacja Turystyczna Województwa Świętokrzyskiego wprowadziliśmy w naszej jednostce organizacyjnej, Regionalnym Centrum Informacji Turystycznej zmiany w udzielaniu informacji: biuro jest zamknięte dla odwiedzających, a informacja turystyczna jest świadczona telefonicznie oraz przez adres e-mail.

Biura podróży

Rezygnacja turystów z imprez turystycznych wiąże się z możliwością odzyskania części kosztów organizacji pobytów przez organizatorów turystyki. Na podstawie art. 13 *ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych* organizatorzy turystyki będą mogli uzyskać zwrot wpłaconych składek na **Turystyczny Fundusz Gwarancyjny** za imprezy turystyczne, od których odstąpiono lub które zostały rozwiązane z przyczyn bezpośrednio związanych z wybuchem epidemii. Wprowadzenie mechanizmu poprawiającego płynność finansową przedsiębiorców ma na celu zapewnienie sprawnego funkcjonowania podmiotów gospodarczych na rynku usług turystycznych, w warunkach rozprzestrzeniania się na świecie wirusa SARS-CoV-2. Zgodnie z nowymi przepisami składka na TFG nie będzie podlegała zarachowaniu na poczet przyszłych imprez turystycznych lecz w przypadku imprez odwołanych z powodu wybuchu epidemii wróci bezpośrednio do organizatora turystyki. Zasady odzyskania wpłat znajdują się na stronie Ministerstwa Rozwoju. Poniżej prezentujemy najważniejsze procedury.

Jak uzyskać zwrot składek wpłaconych na Turystyczny Fundusz Gwarancyjny?

Składając do Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego wniosek o zwrot wpłat należy wykazać kwotę mającą podlegać zwrotowi oraz dołączyć dokumenty potwierdzające odstąpienie od umowy lub jej rozwiązanie, oświadczenie organizatora turystyki dotyczące daty, w której to oświadczenie lub rozwiązanie stało się skuteczne, korektę złożonej deklaracji, a także wykaz umów, z których wynikają składki podlegające zwrotowi. Wnioski o zwrot wpłat na Turystyczny Fundusz Gwarancyjny należy składać drogą korespondencyjną na adres Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego: ul. Płocka 9/11, 01-231 Warszawa, z dopiskiem „TFG”. Jednocześnie zalecamy aktywne śledzenie strony internetowej Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego oraz pojawiających się tam informacji dotyczących aktualnej procedury zwrotu składek. Niezłożenie wniosku w ramach szczególnej procedury zwrotu składek oznacza, że obowiązująca dla organizatorów turystyki pozostaje zwykła procedura zarachowania składek na poczet następnych należnych wpłat na TFG. Wykazanie rozwiązanych lub zmienionych umów w złożonej deklaracji upoważnia przedsiębiorcę turystycznego do zarachowania składek wynikających z tych umów na dotychczasowych zasadach.

Czy można odzyskać wszystkie składki wpłacone na Turystyczny Fundusz Gwarancyjny?

Zwrot składek na podstawie ustawy dotyczy tylko i wyłącznie składek odprowadzonych za imprezy turystyczne, od których odstąpiono lub które zostały rozwiązane z przyczyn bezpośrednio związanych z wybuchem epidemii. Dotyczy to umów od których odstąpiono lub które rozwiązano odpowiednio na podstawie art. 47 ust. 4 oraz art. 47 ust. 5 pkt 2.

Czy istnieje możliwość uruchomienia środków zgromadzonych w Turystycznym Funduszu Gwarancyjnym w innych celach niż zabezpieczenie podróży przed skutkami niewypłacalności organizatora turystyki?

Ustawa o imprezach turystycznych oraz powiązanych usługach turystycznych precyzyjnie określa przeznaczenie oraz zasady uruchomienia środków zgromadzonych na rachunku TFG. Zgodnie z art. 35 ust. 1 ustawy środki te przeznaczone są na pokrycie kosztów i zwrot wpłat, o których mowa w art. 7 ust. 1 pkt 1, a uruchamiane są dopiero w przypadku gdy środki finansowe pochodzące z zabezpieczeń finansowych przedsiębiorcy turystycznego okażą się niewystarczające na ich pokrycie. Tryb uruchamiania środków przewiduje z kolei art. 21 ustawy. Środki zgromadzone na TFG służą ochronie majątkowej podróżnego ale dopiero w momencie niewypłacalności przedsiębiorcy oraz jedynie gdy środki pochodzące z innych zabezpieczenia finansowych przedsiębiorcy turystycznego, o których jest mowa w ustawie (gwarancja ubezpieczeniowa lub gwarancja bankowa, umowa ubezpieczenia na rzecz podróży) nie wystarczą na pokrycie zobowiązań przedsiębiorcy związanych z zawartymi umowami o udział w imprezie turystycznej lub z utworzeniem powiązanych usług turystycznych. Ustawa nie przewiduje możliwości zwrotu wpłat wniesionych przez podróżnych, wypłaty odszkodowania, zadośćuczynienia czy jakichkolwiek innych wypłat ze środków TFG niż te opisane powyżej.

Sztab kryzysowy przy Ministerstwie Rozwoju i jego postulaty

Dynamiczna sytuacja związana z zagrożeniem epidemicznym i straty polskiej branży turystycznej doprowadziły do połączenia sił organizatorów turystyki, branży hotelarskiej, organizatorów turystyki szkolnej, agentów turystycznych, organizatorów targów, MICE, Incentive Travel, branży rozrywkowej i przewoźników autokarowych i lotniczych. Od 9 marca 2020 roku działa powołany przy Ministerstwie Rozwoju sztab kryzysowy, który składa się z następujących instytucji:

- Polska Izba Turystyki
- Polski Związek Organizatorów Turystyki
- Ogólnopolskie Stowarzyszenie Agentów Turystycznych
- Krakowska Izba Turystyki

- Polskie Stowarzyszenie Przewoźników Autokarowych
- Polska Izba Przemysłu Targowego
- Harmony Polish Hotels
- Stowarzyszenie Konferencje i Kongresy w Polsce
- Stowarzyszenie Komunikacji Marketingowej
- Klub Agencji Eventowych
- Stowarzyszenie Branży Eventowej
- Stowarzyszenie Organizatorów Incentive Travel
- Meeting Professional International Poland Chapter
- Polska Izba Techniki Estradowej
- Izba Gospodarcza Hotelarstwa Polskiego
- Stowarzyszenie Przedstawicieli Organizatorów Turystyki Biznesowej
- Stowarzyszenie Organizatorów Imprez Artystycznych i Rozrywkowych
- Polska Izba Firm Szkoleniowych

Instytucje zrzeszone w sztabie kryzysowym wystosowały do Ministerstwa Rozwoju Postulaty, które zostały przyjęte i ogólnie zaprezentowane przez minister Jadwigę Emilewicz na konferencji prasowej 10 marca 2020 roku w Warszawie.

Szczegółowe postulaty przedsiębiorców zrzeszonych w sztabie kryzysowym

BEZPOŚREDNIE WSPARCIE FINANSOWE (tanie linie kredytowe, dotacje itd.):

- natychmiastowe uruchomienie nowych linii kredytowych i najlepiej bezzwrotna bezpośrednia pomoc finansowa celem uniknięcia nowych zobowiązań i wejścia w niekończącą się pętlę kredytową nie z winy przedsiębiorcy;
- uruchomienie kredytów BGK z karencją spłaty 12 miesięcy, bez prowizji, bez dodatkowych opłat, wstępna proponowana kwota do 500 tys. EUR może być niewystarczająca vs potrzeby rynku – umarzone w 50%, okres kredytowanie do 5 lat, udział de minimis BGK do 80%.

KWESTIA ODPOWIEDZIALNOŚCI ZARZĄDÓW FIRM / SPÓŁEK

- immunitet w KSH dla zarządów firm z naszej branży (które doznały zakłóceń w funkcjonowaniu), aby w przypadku opóźnień w zgłoszeniu upadłości nie pociągać ich do osobistej odpowiedzialności (nie są osobiście odpowiedzialni za tą sytuację) za funkcjonowanie firmy od 01/02/2020 – dzięki temu unikniemy sytuacji “zgłaszania upadłości na wszelki wypadek”.

KWESTIE ZWROTÓW ZA PRODUKTY TURYSTYCZNE I WYSOKOŚĆ GWARANCJI UBEZPIECZENIOWEJ

- wydłużenie w ustawie terminu zwrotu za wycieczki zagraniczne i krajowe tak żeby organizatorzy mieli np. 6 miesięcy na zwrot lub mogli go wykonać na voucher do wykorzystania w ciągu 12 miesięcy. Bardzo poprawiłoby to płynność finansową organizatorów turystyki;
- możliwość zmniejszenia deklarowanego obrotu do gwarancji turystycznej poniżej kwoty z poprzedniego roku obrotowego w przypadku wystąpienia nieuniknionych i nieprzewidzianych okoliczności wpływających na rynek turystyczny. Spodziewamy się mniejszych obrotów i trudności w zabezpieczeniu gwarancji na poziomie sprzed roku. Ewentualnie zabezpieczenie części gwarancji np. 30% środkami z BGK;
- możliwość skrócenia odpowiedzialności ubezpieczyciela po zakończeniu gwarancji do okresu zgodnego z deklaracją organizatora turystyki np. 6 miesięcy.

KWESTIE WYCIECZEK SZKOLNYCH

- PRZEKŁADANIE wycieczek szkolnych na jesień a nie ICH ANULACJA przez MEN, szkoły itd. – wystarczy decyzja MEN bez rozporządzenia itd.

KWESTIE PRACOWNICZE

- możliwość wysłania pracownika na urlop bez jego zgody;
- przejście przez Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych minimalnego wynagrodzenia na okres 6 miesięcy (od 1 marca) w przypadku wprowadzenia tzw. postojowego firm poszkodowanych w kryzysie;
- czasowe zawieszenie wszelkich kosztów dodatkowych wynagrodzeń ze skutkiem wstecznym od dnia 01.03.2020, na okres 6 miesięcy;
- zmniejszenie klina płacowego;
- obniżenie wymiaru czasu pracy z proporcjonalnym obniżeniem wynagrodzenia za pracę – bez konieczności dokonywania wypowiedzenia zmieniającego: obniżenie wymiaru czasu pracy nie będzie mogło być stosowane dłużej niż przez 6 miesięcy, zaś wymiar czasu pracy nie będzie mógł być niższy niż ½ pełnego wymiaru czasu pracy;
- wykorzystanie przestoju na umożliwienie bezpłatnych szkoleń online dla pracowników branży (jak bony szkoleniowe, ale ze zniesieniem wkładu własnego).

KWESTIE VAT / CIT / ZUS / PODATKÓW LOKALNYCH / OPŁAT

- zawieszenie/karencja ZUS, a nie odroczenie (znowu pętla kredytowa) szczególnie dla osób prowadzących jednoosobową działalność gospodarczą, a najlepiej przejęcie przez państwo płatności ZUS / PIT – 4 od 1 marca do końca roku;
- zwolnienie od podatku nieruchomości od hoteli w przestoju/powiązanie podatku od nieruchomości z przychodami obiektu/nie naliczanie odsetek (hotele, targi, obiekty);
- wyłączenie hoteli z obowiązku płacenia podatku minimalnego, ostateczne wyjaśnienie wcześniejszego stanowiska MF (hotel);
- podatek od środków transportu - nie naliczanie odsetek;
- opłaty za śmieci – obiekty nie działają, jeżdżą puste śmieciarki, opłaty są naliczane - zwolnienie z opłat/nie naliczanie odsetek;
- przyspieszenie zwrotu VAT;
- nie naliczenie VAT przy zaliczkach przy procedurze VAT – marża;
- ulgi/zwolnienia w CIT;
- split payment VAT - zniesienie w naszej branży (szczególnie w zakresie MICE/Targów/Rozrywki);
- zawieszenie/nie wszczynanie egzekucji w stosunku do podmiotów, które utraciły możliwość terminowego regulowania podatków;
- zwolnienie od odpowiedzialności za nieterminowe regulowanie podatków (obecnie brak terminowości = mandat za uporczywe niepłacenie);
- możliwość zaliczenia kar umownych (np. w umowach z dostawcami usług) w poczet kosztów podatkowych;
- odroczenie terminów składania wszelkich deklaracji i zeznań podatkowych, sprawozdań do Narodowego Banku Polskiego, Głównego Urzędu Statystycznego, Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, wszelkich instytucji udzielających dotacji oraz sporządzenia, podpisania i zatwierdzenia sprawozdań finansowych za rok 2019, a także innych raportów i zeznań okresowych, dla których rygorystyczne terminy wynikają z innych przepisów, w tym o obrocie papierami wartościowymi, prawa bankowego, dla których termin sporządzania i złożenia przypada po dniu 12.03.2020 r.
- możliwość rozliczenia straty w 5 kolejnych latach kalendarzowych;

- wyłączenie konieczności zwracania klientom kosztów usług dodatkowych (np. opłat transakcyjnych czy kosztów dostawy). Oznacza to że możliwy będzie zwrot samej ceny biletu na koncerty lub wydarzenia bez zwrotu dodatkowych kosztów pobieranych przy zakupie biletu (np. opłat transakcyjnych, czy kosztów dostawy te usługi już zostały wykonane);
- zaliczenie do kosztów podatkowych wydatków związanych z anulowaniem projektów/produktów w stosunku do branż dotkniętych skutkami kryzysu;
- zniesienie opłaty prolongacyjnej;
- odliczenie „wstecz” straty od dochodu (tj. straty z 2020 od 2019) – stratę poniesioną z działalności gospodarczej w danym roku możemy odjąć od dochodu osiągniętego w ciągu następnych pięciu lat;
- przesunięcie z 01.04 na 01.07.2020 r. terminu obowiązku wpisywania się firm do Centralnego Rejestru Beneficjentów Rzeczywistych (ustawa o przeciwdziałaniu praniu brudnych pieniędzy).

KWESTIE WSPÓŁPRACY Z BANKAMI

- złagodzenie kryteriów oceny zdolności kredytowej firm z branży turystycznej przy przedłużaniu, zwiększaniu linii kredytowych, a także przyznawaniu nowych kredytów zabezpieczonych gwarancjami BGK (w tym zniesienie wymogu zaświadczenia o niezaleganiu w ZUS i US i opieranie się na wyniku finansowym za roku 2019 i prognozach na Q3/4 2020);
- zawieszenie wpisywania do BIK do czasu wprowadzenia realnego rozwiązań finansowych;
- rozterminowanie rat leasingowych i kredytowych bez odsetek i kar od 1 lutego 2020;
- uruchomienie nowych produktów kredytowych z BGK w trybie natychmiastowym (niezależnie od aktualnej zdolności kredytowej danej firmy);
- zamrożenie kredytów hipotecznych od osób fizycznych i prawnych od 1 lutego 2020 na 12 miesięcy.

INNE ROZWIĄZANIA

- zmniejszenie wysokości opłat z tyt. OC i AC autokarów;
- możliwość ubezpieczenia pojazdów tylko na czas ich eksploatacji;
- przełożenie wszelkich aktywności turystycznych /targowych/MICE/usług szkoleniowo rozwojowych zaplanowanych przez SSP, a nie ich odwoływanie;

- uruchomienie szeroko zakrojonej kampanii wizerunkowo/marketingowej *Nie odwołuj, zmień termin* ukierunkowanej na zmianę terminu wakacji, wydarzenia biznesowego, koncertu, szkolenia, pobytu w hotelu etc.;
- jak najszybsze odmrożenie zakazu wyjazdów i organizacji szkoleń, konferencji przez SSP, a także państwowe urzędy w tym pilne uregulowanie już zrealizowanych projektów w 2019 i 2020 roku;
- przedłużenie procedury i czasu zwrotu zakupionych biletów do 6 miesięcy na koncerty i wydarzenia ze względu na skalę i logistykę tego procesu (postulat dodatkowy – wzorem rozwiązań lotewskich w przypadku przełożenia imprezy w ciągu miesiąca od jej terminu na czas do 12 miesięcy od pierwotnej daty imprezy, ograniczone możliwości zwrotu);
- przyspieszony zwrot pieniędzy od państwowych instytucji kultury wpłaconych jako zaliczki i zadatki przez branżę turystyczną;
- wstrzymanie kontroli przez Urzędy Skarbowe, ZUS, PIP, ITD itp. przez okres najbliższych 6 miesięcy.

Będziemy Państwa informować na bieżąco – w miarę swoich możliwości- o podejmowanych przez rząd zaleceniach, wychodzących przepisach prawnych oraz ich interpretacjach.

Mam nadzieję, że niniejsze kompendium pozwoli uporządkować wiedzę na temat funkcjonowania turystyki w czasach pandemii oraz postulowanego przez organizacje turystyczne wsparcia branży. W przypadku jakichkolwiek wątpliwości prosimy o kontakt z dyrektorem biura zarządu Małgorzatą Wilk-Grzywną: m.grzywna@swietokrzyskie.travel, mob; 517 960 031

Z turystycznym pozdrowieniem

Prezes ROTWS

Marcin Pięta

Opracowanie przygotowała: Anna Kowalska

nadzór: Małgorzata Wilk – Grzywna

***współpraca i konsultacja: Piotr Dwurnik;
członek zarządu ROTWS, dyrektor oddz. Świętokrzyskiego IGHP***